એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ , ૨૦૨૫ -૨૬ , ૨૦૨૬-૨૭)

Core course: 009

ગુજરાતી પેપર -૧૩ લોકસાહિત્ય - ૧

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ લોકસાહિત્યથી માહિતગાર થાય.

એકમ -૧. લોકસાહિત્યની વિભાવના

૧. લોક, લોક્સાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વ્યાખ્યા તથા વિભાવના

૨. લોક્સાહિત્યનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો

૩. લોક્સાહિત્ય અને લોકવિદ્યા વચ્ચેનો સંબંધ

૪. લોક્સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ - ૨. લોકગીત અને કથાગીત

૧. લોકગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો

૨. કથાગીત : સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને પ્રકારો

૩. લોકગીત તથા કથાગીતોમાં પ્રગટ થતું કુટુંબજીવન તથા સમાજજીવન

એકમ – ૩. લોક્નાટ્ય ભવાઈ

૧. 'ભવાઈ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના ઉદ્ભવ વિકાસની ચર્ચા

૨. ભવાઈના ઘટક તત્વો

એકમ - ૪. કૃતિનો અભ્યાસ: ' રઢિયાળી રાત' (લઘુ આવૃત્તિ) સંપાદક :ઝવેરચંદ મેઘાણી,

ચયન : :અશોક મેઘાણી- જયંત મેઘાણી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ

(પસંદગીનાં ગીતો)

દામ્પત્યના ગીતો : ૧. નિમંત્રણ ૨. સાયબાની શીખ ૩. માનેતીની આંખ ૪. અબોલા ભવ રહ્યા ૫. રસિયાને સાદ ૬. ઓછી ઉંમરમાં

કૌટુંબિક અને સામાજિક જીવન : ૧. વઢિયારી સાસુ ૨. સૈયર મેંદી લેશું રે ! ૩. બેની પધાર્યા ૪. ઘણી ઘણી ઢામો ૫. ઓળખ્યો ૬. દીકરાની ઝંખના ૭. નણદલ પરોણલાં ૮.મોરલાની માયા

કથાગીત : ૧. નો દીઠી ૨. મોટા ખોરડા ૩. મોરબીની વાણિયાણ ૪. કાસમ, તારી વીજળી ! ૫. તેજમલ ૬. નચાવ્યા !

સંદર્ભ ગ્રંથ:-

૧. 'ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ' – બળવંત જાની - પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

૨. ગુજરાતી લોકવિદ્યા- ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, નવી દિલ્હી

૩. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ – ડૉ. હસુતાબેન સેદાણી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૪. 'લોકસાહિત્ય' સં. પ્રભાશંકર તરૈયા, નરોત્તમ પલાણ, પ્ર. ગુજ. સા. પરિષદ, અમદાવાદ

૫. લોકસાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર – હસુ યાજ્ઞિક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ

૬. લગ્નગીત : એક અભ્યાસ – જયાનંદ જોશી

૭. લોકગીત : એક અધ્યયન - અમૃત પટેલ

૮. લોકગીત તત્વ અને તંત્ર – સંપાદક - બળવંત જાની

૦૯. લોકવાડ્મય – કનુભાઈ જાની

૧૦ કંકુ રે વાયું - (લગ્નગીતો) અમૃત પટેલ

૧૧. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન–ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્રસાર ૧૮૮, આતાભાઈ એવન્યુ, ભાવનગર